

„Přepadli mě v den mých běd, ale Hospodin mě podepíral, učinil mě volným; ubránil mě, protože si mě oblíbil.“ (Žalm 18:19n)

„Když to uslyšel jeden z hostí, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.“ Ježíš mu řekl: „Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: ‚Pojďte, vše už je připraveno.‘ A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ Druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!‘ Další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘ Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: ‚Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.‘ A služebník řekl: ‚Pane, stalo se, jak jsi rozkázal, a ještě je místo.‘ Pán řekl služebníku: ‚Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinuť je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. Neboť vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.‘“ (Lukášovo evangelium 14:15-24)

Nedivte se, bratří, když vás svět nenávidí. My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry. Kdo nemiluje, zůstává ve smrti. Kdokoliv nenávidí svého bratra, je vrah – a víte, že žádný vrah nemá podíl na věčném životě. Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak i my jsme povinni položit život za své bratry. Má-li někdo dostatek a vidí, že jeho bratr má nouzi, a bez soucitu se od něho odvrátí – jak v něm může zůstat Boží láska? Dítky, nemilujme pouhým slovem, ale opravdovým činem.
(1. Dopis Janův 3:13-18)

RSVP

Před prázdninami, v polovičce roku a před Vánocemi se vydávají knihy. Jako dárek či jako čtení na dovolenou. Také se pořádají společenské akce. V létě jako zahradní slavnosti. Pokud jste na slavnost zváni, dostanete ve slušivé obálce papírovou pozvánku a na ní v pravém spodním rohu najdete čtyři písmena RSVP a telefonní číslo. Ta písmena znamenají ve francouzštině: „Odpovězte, prosím“¹

Odpověď s potvrzením přijetí pozvání je výrazem úcty, protože ukazuje, jak si host váží přízně hostitele. Naopak odmítnutí znamená více, než uvolněné místo. Je to také výraz toho, že je hostitel je až další v řadě zájmu. Je ještě něco důležitějšího, co si zasluhuje pozornost, než hostitelovo pozvání.

Ve světě, o kterém píše evangelium, se na takové slavnosti zvalo nadvakrát. Nejprve přišla pozvánka a pak následoval ještě doprovod služebníka na hostinu. Něco jako přistavený kočár pro hosta. Kalendář pozvaných hostů se tedy mohl dopředu přizpůsobit tak, aby nic nepřekáželo pozvání. Dnes to funguje na internetu podobně. Předběžné pozvání vytvoří událost a pak se v poště objeví ještě aktuální připomenutí.

Ten text, který jsme četli, začíná tak trochu v polovičce příběhu. Pán Ježíš byl pozván na hostinu, pozvání přijal a přišel. V hodovní síni mimo jiné pobaveně pozoroval, jak se vážení hosté strkali dopředu, aby si připadali důležitě. A hned přidal svoji představu o hostech: *„Když pořádáš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, bratry, příbuzné ani bohaté sousedy. Mohli by totiž na oplátku zase pozvat tebe. Když pořádáš hostinu, raději pozvi chudé, chromé, zmrzačené a slepé. Blaze tobě, neboť ti nemají čím odplatit, ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.“* (4:12-14)

¹ „Répondez s'il vous plaît“ Někdy se používají zkratky RLO „Račte laskavě odpovědět“ anebo POLO „Prosíme o laskavou odpověď“

A „Když to uslyšel jeden z hostí, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.“ A Ježíš jeho blahorečení upřesňuje. Právě tato jeho slova stojí za pozornost:

1. Totiž, když Ježíš řekne: „*Jeden člověk chystal velkou večeři...*“ říká něco jako: „Já taky počítám s velkou akcí, to bude fakt velká večeře!“ Přitakal tím na zmíněná slova toho nejmenovaného hosta té slavnosti v domě jakéhosi farizea, kterou sledujeme. Dokonce bych řekl, že Ježíš je na takové události specialistou. Ježíš udělal učedníkům velkou večeři na konec svého působení na téhle zemi, neopomenul ji v úzkosti před smrtí a řekl při ní velká slova. On i novozákonní proroci slibují na závěr všeho dokonce svatební veselí: „*Haleluja! Pán Bůh Všemohoucí se ujal kralování! ... Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu.*“ (Zjevení Janovo 19:7 a 9) Křesťanská tradice tím navazuje na židovskou představu o vrcholném a závěrečném hodování. A naše náboženství je vírou jednoho stolu. Svět pro nás dnes znamená sdílení všeho dobrého a na závěr nečekáme katastrofu, ale velkou slávu.
2. Náboženství bývá nějak omezeno. Třeba na pány. V souvislosti s večeří toho předního důstojného pána, o které stále mluvíme, byla řeč jen o mužích (14:24)! Někam prostě nemají vstup ženy... Večeře občas vyžaduje odpovídající postavení, členství ve společenství či v klubu. Některá náboženství jsou limitována národností, jinde jsme omezováni přijetím nějaké věrouky či světového názoru. Dokonce někde můžete být jen diváky takové slavnosti, ale ze stolu si nevezmete, protože se nemůžete prokázat prožitím nějakého rituálu či absolvováním svátosti. Ježíš nechce zvát sousedy a hosty na určité úrovni.² Zve všechny. Říká to takto: „*Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné a bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty. Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé. Blaze tobě, neboť nemají, čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.*“ (14:12-14) a ještě to později zesiluje povel pro služebníky. Jako by řekl: „Vezmi kočár, který odmítli pozvaní, a přivez lidi, kteří by se neodvážili přijít a nikdo je nikam nezve!“ Doslovně: „*Vyjdí rychle na náměstí a do ulic města...*“ A později: „*Vyjdí za lidmi na cesty a k ohradám a přinuť je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil!*“ Oni by sami od sebe nepřišli! Nesebrali by odvahu,³ připadali by si divně. Služebník tedy jezdí s limuzínou, nabírá bezdomovce a sváží je na hostinu. Ať se to vysvětluje všelijak, značí to veliký rozsah. A je to zpráva pro dnešní lidi, kteří se z jakéhokoliv důvodu cítí stranou a sami. Nejsem kazatelem nějakého výlučného evangelia. Jsem tu pro všechny. A zvu ke stolu každého. Proto i dnes lámeme chléb a podáváme kalich. A je to tak správně!

Pojďte, je prostřeno a stoly se prohýbají!

Tady je lék pro vaši samotu!

Tady je místo důležitých setkání!

Tady jsou si všichni rovni!

Tady si vás konečně někdo váží!

Tady to nekončí nad ránem!

Jste doma, konečně doma.

A tahle domácnost má pevný řád

Otce, Syna i Ducha svatého! Amen

² Procházel jsem kolem zahrady jednoho zastupitelského úřadu. Šel jsem nějak volně a s radostí ze života. A venku, před branou zahrady, dokončoval telefonický rozhovor jeden můj známý (mluvil se svou maminkou). Když mně spatřil, zahořely mu plamínky v očích: „Jdete taky?“ A ukázal na bránu, kde pracovníci velvyslanectví odškrtačovali v seznamu přicházející podle pozvánek. „Ne, ne... Nejsem zván, tohle není moje společenská úroveň!“ Pokusil jsem se o vtipnou odpověď. A po několika větách jsem se zamáváním a přáním pěkného večera pokračoval spokojeně dále a ten můj známý dokončil svůj rozhovor s maminkou.

³ Jsou lidé, kteří se vetřou kamkoliv. Říká se jim „holubí letka“. Mají novinářské průkazy a ještě je spojuje, že jsou to lidé staršího věku. Chodí na všechny akce, kde je jídlo a zvláště alkohol. Z pohárů si slévají víno do sportovních termosek a pak jej pomalu upíjejí a obtěžují opileckými výkřiky okolí. Přeborníkem je jakýsi pan Milan Rokytko z jednoho týdeníku.